

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013. (III.28.) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése:

34 811 01	Cukrász
-----------	---------

Tájékoztató

A feladatlap megoldására felhasználható idő keret 120 perc.

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

A feladatokat tetszőleges sorrendben oldhatja meg.

Először figyelmesen olvassa el a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd gondolja át válaszáat, és azt tintával (tollal) írja be a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történő beírás esetén az adott feladatrésze pontot nem kaphat.

A feladatok megoldásához az íróeszközön és nem programozható számológépen kívül semmilyen más segédeszközt (pl. tankönyv, feladatgyűjtemény, stb.) nem használhat.

Számológépet használhat, de minden mellékszámításnál ki kell jelölnie a

- számított adat vagy mutató megnevezését,
- a számítás módját (a matematikai műveletet a rendelkezésre álló adatokkal felírva)
- a kapott eredményt mértékegységével együtt.

A számításokhoz szükséges kiegészítő adatokat (járulékok, adókulcsok) a feladatoknál megtalálja, ezekkel dolgozzon!

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%.

I. Feladatsor

Munkahelyzet: Ön egy cukrászat munkatársa. Munkája során ismernie kell a termékkészítéshez alkalmazott nyersanyagok jellemzőit, élelmiszerbiztonsági követelményeit, az élelmiszerek felhasználási lehetőségeit.

Feladat utasítás: A megadott feladatok alapján mutassa be a krémeshez és franciakerémeshez szükséges nyersanyagokat valamint az elkészítés és termékkészítés élelmiszerbiztonsági előírásait!

1. feladat **Összesen: 8 pont**
A krémlap tésztájához vaját vagy margarint is felhasználhat. Válassza ki a vaj, és a margarin jellemzőit! Írja be a megfelelő helyre a zsiradékok sorszámát!

1. vaj, 2. margarin

A zsiradékok jellemzői	A zsiradékok sorszáma
zsírtartalma, legalább 80%	
növényi olajokból állítják elő	
tejszínből állítják elő	
hidrogénezéssel keményítik	
köppüléssel állítják elő	
a zsiradékot szobahőmérsékleten használjuk fel	

2. feladat **Összesen: 4 pont**
A hajtogatott tésztákhoz kizárólag jó minőségű lisztet kell felhasználnia. Írjon le négy tulajdonságot, amelyek a liszt sütőipari értékét és a tésztakészítést befolyásolják!

3. feladat **Összesen: 6 pont**
A vajás tésztába só és ecetet is gyúr. Húzza alá a só és ecetet bemutató igaz állításokat!

Az ecet a tészta nyújthatóságát segíti elő.

Az ecetet az íze miatt gyúrjuk a tésztába.

A só a tészta ízét befolyásolja.

Az ecet az ecetsav vizes oldata.

A só kémiai neve kalcium-klorid.

Az ecet 100% ecetsav.

Az étkezési só a vízben jól oldódik.

A só kémiai neve nátrium-klorid.

Az étkezési só kristályos szerkezetű.

Az étkezési só a vízben nehezen oldódik.

4. feladat **Összesen: 7 pont**
A tojáskrémeknél fokozottan ügyelni kell az ételmérgezés és romlás elkerülésére. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

Mi okozhatja a krémesnél a szalmonellás ételmérgezést?

Hogyan védekezhetünk szalmonellás ételmérgezés ellen?

Milyen elváltozásokból ismeri fel az élelmiszerromlást?

5. feladat

Összesen: 9 pont

Egészítse ki a tojás jellemzésér l szóló szöveg, hiányzó szavait!

A tojás megnagyobbodott ..... A tojásfehérje hígabb és ..... fehérje részt is tartalmaz. A ..... a középpontban tartja a sárgáját. A sárgája zsírtartalmában .....és koleszterin is található. A sárgája A,D, B1, B2 ..... és sárga szín ..... tartalmaz. A cukrászatokban kizárólag, ...tojást lehet felhasználni. .... és .....ból tilos cukrászati terméket készíteni.

6. feladat

Összesen: 2 pont

A sárgakrém jellegzetes ízét, illatát a f szervanília adja. Írja le, hogyan készítjük el a vanília rudat felhasználás el tt!

7. feladat

Összesen:8 pont

A franciakeremeshez tejszínhabot is felhasznál. Döntse el igazak-e vagy hamisak a habtejszín jellemzését ismert állítások! Jelölje X-szel a helyes választ! A hamis állításokra adott választ meg kell indokolni! A válasz csak akkor fogadható el, ha az indoklást is helyesen töltötte ki! Ellenkez esetben a válasz nem értékelhet !

állítás	igaz	hamis
a.) A tejszín növényi eredet .		
b.) A habtejszín zsírtartalma 20%.		
c.) A tejszín a tej fölözésével készül.		
d.) A tejszín térfogata habverés közben megn .		
e.) A tejszín melegen habbá verhet .		

Hibás állítások javítása:

8. feladat

Összesen: 6 pont

A franciakeremes bevonásához édesipar által gyártott dobozos fondánt használ. A megadott feladatutasítások alapján mutassa be a fondánt!

Írja le a fondán legalább négy jellemz jét!

Írja le, mire kell ügyelni, ha a dobozból a fondán egy részét kiszedtük!

II. Feladatsor

Munkahelyzet: Ön egy egyéni vállalkozás cukrásza. Munkája során ismernie kell a termeléshez és áruváltáshoz kapcsolódó, gazdasági számításokat.

Feladat utasítás: A megadott feladatok alapján mutassa be a cukrászatban alkalmazott anyaghányad-, veszteségszámításokat, kalkuláció és leltározási feladatokat!

1. feladat

Összesen: 12 pont

A cukrászüzemben a termékkészítés el tt, rendszeresen végez anyaghányad számítást.

A krémes készítéséhez 2 500 g vajastésza anyaghányada áll a rendelkezésére.

Számítsa ki, a megadott adatok alapján, mennyi anyagot kell vételezni 2 000 g vajastésza elkészítéséhez!

Dolgozzon a megadott táblázatban! Írja be részletesen az elvégzend m velet oszlopába a számítás m veletét (pl. $5 \times 2 =$), majd rögzítse a vételezend mennyiséget a következ oszlopban!

A számításokat 1 tizedes pontossággal végezze!

Termék neve: Vajastésza 2 500 g		Termék neve: Vajastésza 2 000 g	
Felhasználható nyersanyag	Mennyiség g	Elvégzend m velet	Vételezend mennyiség g.
Vajastésztához			
Liszt	1 000		
Vaj	1 000		
Só	20		
Víz	500		
Ecet	20		
Összesen:	2 540	---	---
Veszteség	40	---	---
Nettó tömeg	2 500	---	---

Az anyaghányad szorzószáma:

2. feladat

Összesen: 6 pont

Az anyaghányad nyilvántartásához veszteségszámításokat is végeznie kell. A krémlapok (2 db) sütésénél veszteség keletkezik. A veszteségszámításhoz a következ adatok állnak rendelkezésére.

A próbamérések alapján:

- sütés el tt a krémlapok (2db) bruttó tömege 2,2 kg
- sütés, kih lés után a krémlapok nettó tömege 1,7 kg

Számolja ki a mérési adatok alapján a krémlapok veszteség %-át!

Kerekítési pontosság: az értékadatokat és mutatókat 1 tizedes pontossággal számítsa!

3. feladat**Összesen: 21 pont**

Az üzemvezető azzal bízta meg, hogy készítse el 1 tálca (96 db) krémes árkkalkulációját, ha az üzletben 210%-os haszonkulccsal számolnak. Az alkalmazott áfakulcs a cukrászati termékekre 27%.

A számításokat a táblázat adatai alapján végezze el!

Írja be részletesen az érték oszlopába a számítás menetét, valamint az eredményt (pl. $10 \times 2 = 20$)!

A mellékszámításban a Ft adatokat egy tizedesre kerekítve számolja! A fogyasztói árat az 5 Ft-ra kerekítés szabályait figyelembe véve alakítsa ki!

Krémes (késztermék) 96 db			
Felhasznált nyersanyag	Mennyiség kg	Nettó egységár Ft/kg	Érték, Ft
Krémlap	1,7	778,-	
Sárgakrém	4,5	1 178,-	
Porcukor (hintéshez)	0,2	282,-	
Összesen:	--	--	
96 db Krémes nyersanyagértéke =			
96 db Krémes nettó eladási ára =			
96 db Krémes fogyasztói áron =			
1 db Krémes fogyasztói áron =			

4. feladat**Összesen: 11 pont**

A cukrászüzemben részt vesz az elszámoltatásban. Az üzem számítógépes adatnyilvántartásából az adott időszakra az alábbi adatokat kapta, nettó beszerzési áron. Számítsa ki és értelmezze a raktár leltáreredményét!

Az adatokat egész számra kerekítse!

A raktár nyitókészlete	1 925 ezer Ft
Beszerzés értéke	5 460 ezer Ft
Árukiadás a cukrászüzemnek	5 555 ezer Ft
Visszárú a szállítónak	15 ezer Ft
Selejtezett áru értéke	12 ezer Ft
Leltár szerinti zárókészlet	1 750 ezer Ft
Normalizált hiány (árukiadás %-ában)	0,90%

ÍRÁSBELI VIZSGAFELADAT ÉRTÉKEL LAP

Típus	Szakmai ismeretek feladatprofilok, alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Hozzárendelt kompetenciák az információtartalom vázлата alapján	Pontszámok	
			Maximum	Elért
B	Zsiradékok	Vaj és margarin jellemzése	8	
B	Malomipari termékek, süt ipari termékek, tészták	Liszt süt ipari értékét és a termékkészítést befolyásoló liszt tulajdonságok	4	
B	F szerek, ízesít anyagok, adalékanyagok, kényelmi anyagok	Só és ecet jellemzése	6	
A	Vendéglátó termékkészítés, tárolás, szállítás, kiszolgálás kritikus pontjainak meghatározása	Szalmonellás ételmérgezés és az élelmiszerromlás jellemzése	7	
B	Tojás	A tojás jellemzése	9	
B	F szerek, ízesít anyagok, adalékanyagok, kényelmi anyagok	Vanília rúd el készítése	2	
B	Tej, tejtermékek	Habtejszín jellemzése	8	
B	Édesipari termékek, koffein tartalmú élelmiszerek	A fondán jellemzése	6	
A	A vendéglátás gazdasági számításai, Anyaghányadot, kalkulációt készít	Alapanyagok vételezési mennyiségének meghatározása	12	
B	Veszteségszámításokat végez	Sütési veszteség meghatározása	6	
A	A vendéglátás gazdasági számításai, Árképzés	A krémes fogyasztói árának meghatározása	21	
B	Raktári készletek kezelése, ellen rzése	Raktár elszámoltatása, leltáreredmény megállapítása	11	
Összesen			100	